

DRUGI KOLOKVIJUM IZ ELEKTROTEHNIKE
23. januar 2017.

GRUPA2

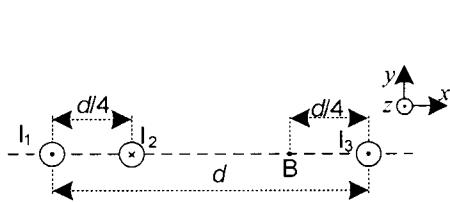
1. Na Slici 1 je prikazan poprečni presek tri beskonačno dugačka paralelna provodnika kroz koje protiču struje intenziteta $I_1 = 3I$, $I_2 = I$ i $I_3 = 2I$ u označenim smerovima. Provodnici se nalaze u vazduhu u istoj ravni. Odrediti i nacrtati rezultujući vektor magnetne indukcije u tački **B**. (6 poena)

2. U kolu na Slici 2 prikazano je magnetno kolo sa dva namotaja. Namotaj sa N_2 navojaka je otvorenih krajeva, a kroz namotaj sa N_1 navojaka protiče struja konstantnog intenziteta $i(t) = I$. Jezgro je površine poprečnog preseka S , dužine srednje linije l sa vazdušnim procepom debljine l_0 . Relativna permeabilnost jezgra iznosi μ_r .

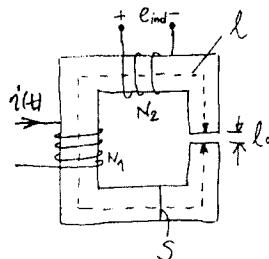
a) Odrediti intenzitet vektora jačine magnetnog polja u procepu. (6 poena)

b) Odrediti međusobnu induktivnost namotaja. (4 poena)

c) Odrediti elektromotornu силу indukovaniu na krajevima namotaja sa N_2 navojaka. (4 poena)

Slika 1

Slika 2

3. Na potrošaču nepoznate impedanse poznate su trenutne vrednosti napona $u(t) = 20\sqrt{2} \sin(1000t + \pi)$ V i staje $i(t) = 10 \sin(1000t + 3\pi/4)$ A.

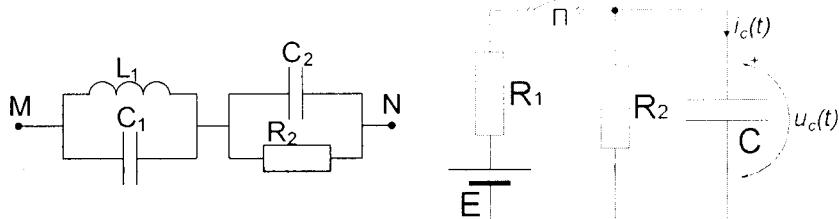
a) Odrediti kompleksnu impedansu potrošača. (4 poena)

b) Odrediti aktivnu, reaktivnu i prividnu snagu potrošača. (4 poena)

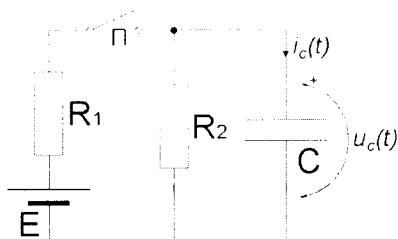
c) Nacrtati fazorski dijagram struje i napona na impedansi. (2 poena)

d) Ako se paralelno potrošaču priključi kondenzator kapacitivnosti $C = 250\mu\text{F}$ odrediti faktor snage celokupnog potrošača. (5 poena)

4. Izračunati kompleksnu vrednost impedanse \bar{Z}_{MN} između tačaka M i N u kolu na Slici 3. Da li je impedansa sa Slike 3 pretežno kapacitivna ili induktivna? Poznato je: $L_1 = 1\text{mH}$, $C_1 = 5\mu\text{F}$, $R_2 = 10\Omega$, $C_2 = 10\mu\text{F}$, $\omega = 10^4 \text{ rad/s}$. (5 poena)

Slika 3

Slika4

5. Na sistem trofaznog napona $3 \times 1000\text{V}$, 50Hz priključen je simetričan trofazni potrošač povezan u trougao sa kompleksnom impedansom svake faze $\bar{Z} = 100 \cdot e^{j\frac{\pi}{4}}\Omega$. Odrediti efektivnu vrednost linijske struje i reaktivnu snagu potrošača. (8 poena)

6. U kolu na Slici 4 poznate su vrednosti elemenata: $E = 20\text{V}$, $R_1 = R_2 = R = 5\Omega$ i $C = 2\mu\text{F}$. Prekidač Π je zatvoren i u kolu je uspostavljeno stacionarno stanje. U trenutku $t = 0$, prekidač se otvara. Odrediti izraz za napon i struju kondenzatora nakon otvaranja prekidača i nacrtati odgovarajuće vremenske dijagrame. (12 poena)

GRUPA 2

①

$$\vec{B}_B = \vec{B}_{B1} + \vec{B}_{B2} + \vec{B}_{B3}$$

$$\vec{B}_1 = \frac{\mu_0 I_1}{2\pi d_{B1}} = \frac{\mu_0 I_1}{2\pi \frac{3d}{4}} = \frac{2\mu_0 I_1}{3\pi d} = \frac{2\mu_0 I}{\pi d}$$

$$\vec{B}_{B2} = -\frac{\mu_0 I_2}{2\pi d_{B2}} = -\frac{\mu_0 I_2}{2\pi \frac{d}{2}} = -\frac{\mu_0 I_2}{\pi d} = -\frac{\mu_0 I}{\pi d}$$

$$\vec{B}_{B3} = -\frac{\mu_0 I_3}{2\pi d_{B3}} = -\frac{\mu_0 I_3}{2\pi \frac{d}{4}} = -\frac{2\mu_0 I_3}{\pi d} = -\frac{4\mu_0 I}{\pi d}$$

$$\vec{B}_B = \frac{2\mu_0 I}{\pi d} - \frac{\mu_0 I}{\pi d} - \frac{4\mu_0 I}{\pi d} = \boxed{-\frac{3\mu_0 I}{\pi d}}$$

$$[T] = \vec{B}_B$$

②

a) $\oint H dl = \sum I$
 $Hl + H_0 l_0 = N_1 i(t)$

b) $\phi = B \cdot S = \frac{N_1 i(t)}{\frac{l}{\mu_0 S} + \frac{l_0}{\mu_0}}$

c) $B = \frac{N_1 i(t)}{\frac{l}{\mu_0 S} + \frac{l_0}{\mu_0}}$

$A_0 = \frac{B}{\mu_0} = \frac{N_1 i(t)}{\frac{l}{\mu_0} + l_0}$

$L_{21} = L_{12} = \frac{N_2 \phi}{i(t)} = \frac{N_1 N_2 S}{\frac{l}{\mu_0 S} + \frac{l_0}{\mu_0}}$

c) $e_{\text{ind}} = -\frac{N_2 d\phi}{dt} = -\frac{N_1 N_2 S}{\frac{l}{\mu_0 S} + \frac{l_0}{\mu_0}} \frac{di(t)}{dt}$

$i(t+1) = I = \frac{di(t)}{dt} = 0$

$e_{\text{ind}} = 0$

③

a) $U(t) = 20\sqrt{2} \sin(1000t + \pi) \Rightarrow \bar{U} = 20e^{j\pi} V$

b) $i(t) = 10 \sin(1000t + \frac{3\pi}{7}) \Rightarrow \bar{I} = \frac{10}{\sqrt{2}} e^{j\frac{3\pi}{7}} A$

c) $\bar{S} = \bar{U}\bar{I}^* = 20e^{j\pi} \cdot \frac{10}{\sqrt{2}} e^{-j\frac{3\pi}{7}} = \frac{200}{\sqrt{2}} e^{j\frac{\pi}{4}}$

$\bar{S} = \frac{200}{\sqrt{2}} \cdot (\frac{\sqrt{2}}{2} + j\frac{\sqrt{2}}{2}) = (100 + j100) VA$

c) $\bar{I} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \theta = 45^\circ$

c) $\bar{Q}_c = -C_w U^2 = -250 \cdot 10^{-6} \cdot 10^3 \cdot 400 = -25 \cdot 4 = -100 \text{ kVAR}$

$\text{Osnovno} = Q + Q_c = 100 \text{ kVA} - 100 \text{ kVAR} = 0$

$P_{\text{osnovno}} = P + P_f = 100 \text{ kW}$

$S_{\text{osnovno}} = \sqrt{P_{\text{osnovno}}^2 + Q_{\text{osnovno}}^2} = 100 \text{ VA}$

$\text{Cos} \varphi = \frac{P_{\text{osnovno}}}{S_{\text{osnovno}}} = 1$

④

$$\bar{Z}_{MN} = \bar{Z}_{C1} + \bar{Z}_{C2} = \frac{\bar{Z}_{C1} \cdot \bar{Z}_{C2}}{\bar{Z}_{C1} + \bar{Z}_{C2}} + \frac{\bar{Z}_{C2} \cdot R_2}{\bar{Z}_{C2} + R_2}$$

$$\bar{Z}_{MN} = \frac{j10 \cdot (-j20)}{j10 - j20} + \frac{-j10 \cdot 10}{10 - j10} = \frac{-j20 \cdot j10}{-j10} + \frac{-j10}{1-j} \frac{1+j}{1+j}$$

$$\bar{Z}_{MN} = j20 + \frac{(-j-j^2)10}{2} = j20 + 5(1-j)$$

$$\bar{Z}_{MN} = (5 + j15) \Omega \Rightarrow \text{INDUKTIVAN POTROŠAR} \text{ I } \text{f} \bar{Z}_{MN} \gg \bar{Z}_D$$

5

$$3 \times 1000V \Rightarrow U_f = 1000V$$

$$\bar{Z} = \bar{z} = 100e^{j\frac{\pi}{4}} = 100\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + j\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = \frac{(R+jX)}{(50\sqrt{2}+j50\sqrt{2})\Omega} = (R+jX) = z(\cos\varphi + j\sin\varphi)$$

$$\text{POTROŠACI u } \Delta \Rightarrow U_f = U_L = 1000V$$

$$Z = |\bar{Z}| = 100\Omega$$

$$I_f = \frac{U_f}{Z} = \frac{1000V}{100\Omega} = 10A$$

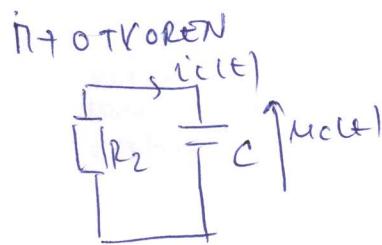
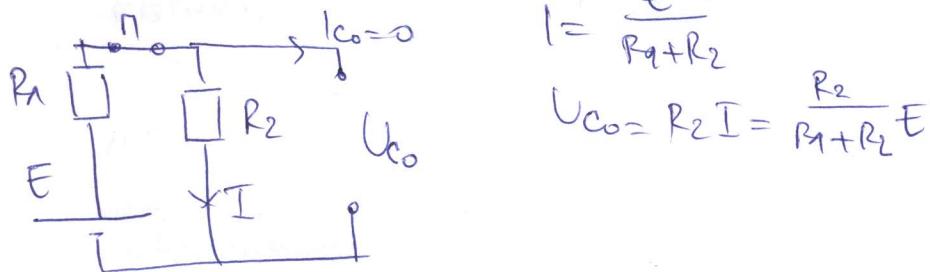
$$\sin\varphi = \frac{X}{Z} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$I_L = I_f \sqrt{3} = 10\sqrt{3}A$$

$$Q = 3U_f I_f \sin\varphi = 3 \cdot 1000 \cdot 10 \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} = 15\sqrt{3} \text{ kVAR}$$

6 VIDIĆI REŠENJE ZADATKA IV.5 12 ZBIRKE ZADATAKA

→ ZATVOREN STACIONARNO STANJE

$$R_2 i_C(t) + U_{C0} = 0 \quad i_C(t) = -\frac{U_{C0}}{R_2}$$

$$R_2 C \frac{d i_C(t)}{dt} + U_{C0} = 0$$

$$\frac{d U_{C0}}{dt} + \frac{U_{C0}}{R_2 C} = 0$$

$$T = R_2 C = 10 \text{ ms}$$

$$U_{C0}(t) = A e^{-\frac{t}{T}} + B = \frac{R_2}{R_1 + R_2} E e^{-\frac{t}{T}} = 10 e^{-\frac{t}{10}} [V]$$

$$i_C(t) = C \frac{d U_{C0}}{dt} = \frac{R_2 C}{R_1 + R_2} E \cdot \frac{1}{T} e^{-\frac{t}{T}} = \frac{R_2 C}{R_1 + R_2} E \frac{-1}{R_2 C} e^{-\frac{t}{T}}$$

$$A + B = U_{C0} \Rightarrow A = U_{C0} - B$$

$$A = U_{C0} = \frac{R_2}{R_1 + R_2} E$$

$$i_C(t) = -\frac{E}{R_1 + R_2} e^{-\frac{t}{T}} = -2 e^{-\frac{t}{10}} [A]$$

